

Nr 7

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande fiskerilånefonden och lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. jämte i ämnena väckta motioner.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t (bil. 31, punkt 9 och 14) hemställt att riksdagen måtte anvisa till Fiskerilånefonden ett investeringsanslag av 850 000 kr. samt att riksdagen måtte medgiva, att det för budgetåret 1957/58 anvisade investeringsanslaget till Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. må under budgetåret 1961/62 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

I samband med dessa punkter har utskottet behandlat följande till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 165 av herrar *Andersson, Axel Emanuel, och Gustafsson, Nils-Eric*, likalydande med II: 195 av herr *Eriksson* i Bäckmora m. fl., i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta dels att för lån ur fiskerilånefonden må för budgetåret 1961/62 disponeras 7 500 000 kr. dels att till fiskerilånefonden för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 4 550 000 kr. I motionerna har vidare hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t ingående följer den fortsatta utvecklingen beträffande fiskerinäringen och, om en ökad långivning befinnes ytterligare främja denna närings anpassning till de ändrade marknadsbetingelserna m. m., förelägger riksdagen förslag om erforderligt tilläggsanslag till fiskerilånefonden;

2) I: 287 av herr *Berg, Gunnar, m. fl.* och II: 263 av herr *Levin m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta ett investeringsanslag av 1 000 000 kr. till fonden för lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna får utskottet hänvisa till motionerna II: 195 och II: 263.

Yttranden över motionerna har avgivits av fiskeristyrelsen och Sveriges fiskares riksförbund.

Fiskerilånefonden

Fonden för fiskerinäringens befrämjande (fiskerilånefonden) inrättades enligt beslut av 1891 års riksdag. Nu gällande bestämmelser för lån ur fonden återfinnes i kungörelsen 1932: 112, ändrad genom kungörelserna 1948: 313, 1949: 160 och 1953: 240.

Från fonden utlämnas genom förmedling av hushållningssällskap eller landsting låneunderstöd för anskaffande av fiskebåtar, motorer eller annan maskinell utrustning för sådana båtar, fiskredskap samt för forsling av fisk avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre transportmedel, vidare för anläggning av smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets produkter samt för utförande av fiskodling. Med avseende å innehållet av ett utav Kungl. Maj:t den 29 juli 1957 meddelat beslut möter icke hinder att med anlitanade av lån ur fiskerilånefonden anskaffa gummiflottor såsom livräddningsanordning till fiskebåtar.

Sveriges fiskares riksförbund har anhållit att ytterligare medel måtte ställas till förfogande för utlåning ur fiskerilånefonden för nästa budgetår.

Fiskeristyrelsen har hemställt, att åtgärder vidtages i syfte att det belopp, som årligen må utlämnas ur fiskerilånefonden, fr. o. m. nästa budgetår fastställas till 7 500 000 kr. Styrelsen erinrar om att styrelsen den 1 april 1960 anbefallts att utreda frågan om att införa ett system med statlig kreditgaranti för anskaffning av fiskefartyg m. m. och om att detta utredningsarbete pågår. Utredningen har emellertid inte ännu kunnat slutföras.

Statskontoret har i remissutlåtande över riksförbundets framställning funnit det ligga närmast till hands att icke utöka låneramen utöver nu gällande 3,8 milj. kr. med hänsyn till fiskeristyrelsens pågående utredning beträffande bl. a. långivningen för ifrågavarande ändamål.

Departementschefen har anfört:

»Såsom av den föregående framställningen framgått, föreligger betydande anspråk på lån ur fiskerilånefonden. För att söka tillgodose dessa anspråk har fiskeristyrelsen hemställt, att låneramen vidgas från för innevarande budgetår 3 800 000 kronor till 7 500 000 kronor. I anledning av de aktuella anspråken har jag för avsikt att senare denna dag föreslå en ökning av ramen för lån under innevarande budgetår med 2 200 000 kronor till 6 000 000 kronor. Jag är emellertid inte beredd att föreslå någon höjning av låneramen för nästa budgetår. Vid sådant förhållande erfordras, såsom statskontoret anfört, ett kapitaltillskott av 850 000 kronor.»

I sitt den 6 februari 1961 avgivna utlåtande över motionerna I: 165 och II: 195 har *fiskeristyrelsen* framhållit, att styrelsens förslag om en låneram för fiskerilånefonden å 7 500 000 kr. framlades, sedan det visat sig att utredningen om bl. a. fiskerilånefonden ej kunde färdigställas i så god tid, att hänsyn därtill kunde tagas vid budgetarbetet till 1961 års statsverksproposition. Den av styrelsen gjorda medelsberäkningen är således att uppfatta såsom förutsättande oförändrade former för den statliga kreditgivningen för fiskefartyg och fiskredskap m. m. Styrelsen erinrar att Kungl. Maj:t i anledning av de aktuella anspråken under fonden förordat en ökning av ramen för lån under innevarande budgetår med 2 200 000 kr. till 6 000 000 kr. Under åberopande av det anförda har fiskeristyrelsen vidhållit sitt med föreliggande motionsyrkande överensstämmande förslag om en låneram av

7 500 000 kr. samtidigt som styrelsen bemärkt såväl att den av riksdagen begärda utredningen av beskaffenhet att kunna påverka bl. a. låneramens framtida storlek pågår som att Kungl. Maj:t äger möjlighet att genom tilläggsstatsbudgetering justera denna låneram på grundval av aktuella behovssiffror.

Sveriges fiskares riksförbund har i sitt yttrande den 8 februari 1961, med instämmande i motionärernas hemställen, tillstyrkt bifall till motionerna och därvid anfört i huvudsak följande.

I förutnämnda motioner framhållas flera av de problem, som de svenska yrkesfiskarna ständigt ha att brottas med och som i och för sig kunna väl motivera en utökning av ramen för utlåning ur fiskerilånefonden. För förbundets del kan det som anföres tillfullo verifieras och därutöver skulle ytterligare motiveringar i samma syfte kunna framhållas. Riksförbundet har vid flera tillfällen tidigare i såväl yttranden som i direkta framställningar påpekat nödvändigheten av utökade lånemöjligheter ur fonden.

Samtidigt vill förbundet också erinra om att fiskeristyrelsen tidigare föreslagit att låneramen för lån ur fiskerilånefonden fastställes till 7 500 000 kronor för budgetåret 1961/62. Dessutom vill vi också framhålla dels att den av riksdagen begärda utredningen om fiskerilånefonden ännu icke hunnit avslutas och dels att Kungl. Maj:t har möjlighet att på samma sätt som under innevarande budgetår föreslå ett efter behovet avpassat tilläggsanslag till fonden även under nästkommande budgetår.

Lån till främjande och beredande av fisk m. m.

För detta ändamål anvisades senast för budgetåret 1957/58 ett investeringsanslag av 200 000 kr. För budgetåren 1958/59—1960/61 har anslag för ändamålet inte anvisats. Vid ingången av budgetåret 1960/61 utgjorde behållningen å anslaget 917 500 kr.

Bestämmelserna rörande anslagets användning är meddelade i kungörelsen den 11 maj 1934 (nr 138) angående lån av statsmedel för främjande av beredning, förvaring och avsättning av fisk, ändrad genom kungörelsen 1948: 314.

Departementschefen har — efter redovisning av att fiskeristyrelsen i sin anslagsskrivelse hemställt att för ändamålet måtte anvisas ett anslag av 1 000 000 kronor — funnit att fiskeristyrelsens framställning ej borde tillstyrkas med hänsyn till den föreliggande behållningen å anslaget.

Fiskeristyrelsen har i sitt den 6 februari 1961 dagtecknade utlåtande över motionerna I: 287 och II: 263 tillstyrkt bifall till motionerna och har därvid framhållit bl. a. följande.

De i motionerna lämnade uppgifterna om nuvarande läge beträffande behållningen under förevarande anslag, vilket icke har karaktären av lånefond i budgetteknisk mening, bekräftas av de hos styrelsen förda anteckningarna rörande anslaget. Under sådana förhållanden framstår det såsom ytterst angeläget att möjligheterna att erhålla fiskberedningslån förstärkes genom medelsanvisning till det av styrelsen i dess riksdagspetita och nu av motionärerna föreslagna beloppet av 1 000 000 kr. För den ekonomiska föreningsrörelsen inom fisket kommer denna låneforms betydelse att öka i samma

mån som näringen påverkas av de europeiska marknadsbildningarna, varför det måste anses vara en god beredskapsåtgärd att förevarande lånemöjligheter vidmakthålles och även ökas.

Sveriges fiskares riksförbund, som livligt förordat bifall till ifrågakvarande motioner, har i sitt över motionerna avgivna yttrande den 8 februari 1961 anfört bl. a. följande.

Ur fiskets synpunkt är det angeläget att beredningen och avsättningen av fisk och produkter därav i möjligaste mån underlättas och att lånemöjligheterna för dessa ändamål avpassas efter behovet av kapitalinvesteringar. Med hänsyn bl. a. till pågående europeiska integrationssträvanden, som för fiskets del beräknas medföra ökad internationell konkurrens och andra ekonomiska påfrestningar, anser förbundet att betydelsen av ifrågakvarande fond är större än tidigare. I fonden bör därför finnas tillräckliga medel för tillgodoseende av de ökade behoven.

I motionerna framhålls att behållningen av fonden kraftigt minskats efter ingången av budgetåret 1960/61 och att redan inneliggande ansökningar om lån överstiger disponibla medel. Då man dessutom kan förvänta ytterligare ansökningar föreligger ett verkligt behov av ett investeringsanslag på minst 1 000 000 kronor.

Utskottet

Vad angår *fiskerilånefonden* har i de föreliggande motionerna I: 165 och II: 195 föreslagits, att ramen för den samlade utlåningen ur fonden nästa budgetår skall vidgas från 3 800 000 kronor till 7 500 000 kronor. Utskottet anser inte skäl föreligga att för närvarande höja ramen över förstnämnda belopp utan förordar att densamma tills vidare bibehålles i avvaktan på resultatet av den utredning rörande bland annat komplettering av långivningen från fiskerilånefonden med ett kreditgarantisystem, som Kungl. Maj:t i anledning av förslag av jordbruksutskottet förra året uppdragit åt fiskeristyrelsen att utföra. Utskottet förutsätter emellertid att Kungl. Maj:t, därest ett växande lånebehov skulle motivera detta, till prövning upptager frågan om ramvidgning och därmed också kapitalförstärkning till fonden under löpande budgetår samt framför därav föranledda äskanden å tilläggsstat. Erinras bör att årets riksdag på tilläggsstat redan anvisat ett tillskott till fiskerilånefonden av 2 200 000 kronor, varigenom låneramen för innevarande budgetår ökats till 6 000 000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t nu föreslagna anslagsanvisningen å 850 000 kronor till fiskerilånefonden tillstyrker utskottet.

Vid bedömningen av medelsbehovet för *lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* har Kungl. Maj:t uppskattat att den förefintliga anslagsbehållningen, vilken vid ingången av budgetåret 1960/61 uppgick till i runt tal 917 000 kronor, kommer att vara till fyllest för det väntade lånebehovet. I motionerna I: 287 och II: 263 har däremot uttalats att en medelsförstärkning å 1 000 000 kronor är erforderlig och yrkande om anslagsanvisning har skett i enlighet härmed. Vad motionärerna anfört har emellertid

inte övertygat utskottet om nödvändigheten att nu upptaga någon anvisning för ändamålet över kapitalbudgeten. Därest det under nästkommande budgetår likväl skulle visa sig att anslagets behållning ej förslår för att täcka de låneanspråk som anses böra tillgodoses torde Kungl. Maj:t få förutsättas komma att hos riksdagen begära viss medelsökning genom tilläggsstatsanvisning. Att tillkomsten av nya frysanläggningar och andra med medel ur anslaget stödda åtgärder i rationaliserings- och effektiviseringssyfte inte hindras av brist på kreditmöjligheter finner utskottet vara angeläget.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 165 och II: 195

a) medgiva att lån ur fiskerilånefonden må under budgetåret 1961/62 beviljas till sammanlagt högst 3 800 000 kronor

b) till *Fiskerilånefonden* å kapitalbudgeten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 850 000 kronor;

II. lämna motionerna I: 287 och II: 263 utan åtgärd; samt

III. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag medgiva att det för budgetåret 1957/58 anvisade investeringsanslaget till Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. må under budgetåret 1961/62 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Stockholm den 21 mars 1961

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Jonsson, Nord*, Bertil Andersson, Carl Eskilsson, Nils Hansson, Mossberger*, Jonasson, Gunnar Berg, Hedström och Harald Pettersson;

från andra kammaren: herrar Hæggbloom*, Hansson i Skegrie, fru Lindskog, herrar Arweson, Antby, Johanson i Västervik, fru Jäderberg*, herrar Lundmark, Johansson i Öckerö och Stiernstedt.

* Ej närvarande vid justeringen.